

Sygn. akt V CSK 104/16

POSTANOWIENIE

Dnia 11 sierpnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski

w sprawie z wniosku W. S. i R. S.
przy uczestnictwie A. G., Syndyka Masy Upadłości M. F.
o wpis w dziale IV księgi wieczystej Kw nr (...),
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 sierpnia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w C.
z dnia 14 maja 2015 r., sygn. akt VI Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; zasądza
od wnioskodawców na rzecz uczestnika 120 zł kosztów
zastępstwa prawnego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik wnioskodawców W. S. i R. S. w skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w C. z dnia 14 maja 2015 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Wnioskodawcy sformułowali następujące zagadnienie prawne:

„Czy w rozumieniu art. 82 zdanie pierwsze ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze wpisem hipoteki dokonany z naruszeniem zakazu przewidzianego w art. 81 ust. 1 i ust. 2 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, podlegającemu z urzędu wykreśleniu z księgi wieczystej, jest również nieprawomocny wpis hipoteki przymusowej dokonany przed ogłoszeniem postanowienia o upadłości dłużnika, na podstawie wydanego wcześniej nieprawomocnego postanowienia o udzieleniu wierzycielowi zabezpieczenia przeciwko temu dłużnikowi w drodze art. 747 pkt 2 Kodeksu postępowania cywilnego, zaopatrzonego we wzmiankę o wykonalności?”.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłankę przyjęcia skargi

kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinni to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to powinno być „istotne” ze względu na wagę przedstawionego przez skarżących problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Istotne zagadnienie prawne nie występuje, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

W orzecznictwie Sąd Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że art. 81 p.u.n. odnosi się zarówno do hipoteki umownej, jak i przymusowej, niezależnie od podstawy jej wpisu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2015 r., V CSK 467/13, nie publ.; z dnia 10 lipca 2013 r., V CSK 412/12, OSNC 2014, Nr 3, poz. 34, oraz z dnia 10 lipca 2013 r., V CSK 409/12, nie publ.).

W konkluzji należy stwierdzić, że powołana we wniosku przesłanka nie została wykazana. Okoliczności sprawy nie wskazują także na występowanie innych przesłanek przedsądu (art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1, art. 98 § 1 i 3 i art. 99 k.p.c.